

ПРАЦОУНЫЯ БССР ВЫВУЧАЮЦЬ НОВУЮ СТАЛІНСКУЮ КАНСТЫТУЦЫЮ

РАДАСЦЬ

МОЗЬР. (Мер. «Звязда» па тэлефону). Сявечка Палева, як і ўся наша краіна, з радзім вугузізмам і радасцю вітае новую Сталінскую Канстытуцыю.

На прапярэмствах і ў калгасах прадзіцца грунтовыя чытки, гутаркі на вывучэнне Сталінскай Канстытуцыі. Так, на мозьрскім фанерным заводзе «Чырвоны Кастрычнік» партком вылучыў 9 агітараў-чыткаў, якія чытаюць і расшумваюць рабочым сутнасць новага артыкула закона.

Сваю работу агітараў-чыткаў праводзяць па зменах і ў кожным праху. Вывучэнне Канстытуцыі арганізавана ў інтэрматах рабочых завода. Такім жа парадкам прадзіцца вывучэнне Сталінскай Канстытуцыі на лесазаводе «Пролетарыі» і на мясцовай фабрыцы «Профінтэр».

Пасля абмеркавання і чыткаў Канстытуцыі на агульных сходах у многіх калгасах Мозьрскай акругі арганізаваны спецыяльныя туркі. Калгаснікі глыбока і ўсебакова вывучаюць кожны артыкул Устава і законаў. Так, у сельсагаспадарчай арміі «Рухавік рэвалюцыі», Даманавіцкага раёна, турок на вывучэнне Канстытуцыі складаецца з 30 калгаснікаў. Усе яны рэгулярна наведваюць саветы, якія праводзяць настаўніцка-маслоўныя школы.

Вывучаючы першы раздзел Канстытуцыі «Грамадскі лад» (устройства), калгаснікі супастаўляюць сваё пярэдняе калгаснае радаснае жыццё з мінулым жабрацтвам і галеням, якое панавала раней у палескай вёсцы.

У сельсагаспадарчай арміі «Чырвоны перамога» турок на вывучэнне Канстытуцыі наведваюць 25 калгаснікаў. Большасць з іх — члены дэмакратычных звышніх высокага ўраджаю. Вывучэнне Канстытуцыі суправаджаецца вялікім творчым уладкам.

Звышнім дэмакратычнага звання Стараўтоў Фадот, атрымаўшы ў гэтым годзе больш 100 пудоў зернявых з гектара, абавязваў дабіцца ў наступным годзе 170 пудоў з гектара. Зьяно Стараўтоў Фадота разарнуў вялікую падрыхтоўчую работу да вяснянай сабы. Зьяно бірае пошад, курныя памёт і закатаў да торфу.

Р. ФРАЛОУ.

ДЭЛЕГАТ VIII З'ЕЗДА СОВЕТАУ І. З. СУРТА У ШКОЛЬНІКАУ

Вучняў старэйшых класаў 5-й мяскай сярэдняй школы імя Добралюбавы наведваў учора дэлегат Надавычнага VIII З'езда Совеатаў, член рэдакцыйнай камісіі З'езда, прэзідэнт Акадэміі Навук БССР Іван Захаравіч Сурта.

Сутрачню вучняў а дэлегатам гістарычнага З'езда ператварылася ў бурную і радасную падаву школы. Вучні некалькі разоў перарывалі доклад Івана Захаравіча гучнымі воплескамі і авіяцыяй у гонар любімага Сталіна.

Тав. Сурта проста і пераканаўча расказаў школьнікам аб З'ездзе, аб Канстытуцыі і аб рабоце Рэдакцыйнай камісіі. Ён надаліць сваёй сабытнічым уражаннямі аб сутнасці таварышам Сталіным. Вобраз любімага правядоўца, яго любівыя адносіны да чалавека, ветлівасць, чыстае — усё падала з асаблівай веліччу перад малымі грамадзянамі.

Вучаль Вальковіч ад імя ўсіх школьнікаў выказаў шчырую пажадку Івану Захаравічу за гутарку і заабуціў, што вучні 5-й школы на клопаты і любоў чаргій да іх адкажуць выдатнай вучобай.

Дэлегат Надавычнага VIII Усеагульнага З'езда Совеатаў, стэханаўка рэчыцкай запалкавай фабрыкі «Х Кастрычнік» Марыя ФЕДАРАЧКА расказвае рабочым пра Устававую тэру аб сваіх уражаннях з VIII З'езда Совеатаў. Фото Грыпа і Лейна (БСФ).

АКТЫЎНАСЦЬ І УЗДЫМ

У арцелі «Здарнік», Бельскага сельсавета, дзець падаралі памішканне, дзе-б змаглі змяніцца ўсе калгаснікі. Прыйшлі на сход нават старыя. У кожнага было адно жаданне — вывучыць асноўны закон жыцця свай краіны, палісіям правядоўр народнаў таварышам Сталіным.

Калгаснікі з велізарнай уагай выслухоўваюць кожны артыкул Канстытуцыі, гораца абміраюць, прывозіць ярыя прыклады са свайго жыцця. Актывнасць прывяла, хто ішоце ніколі не выступіў, зараз загаларыў ва ўвесь голас.

Як толькі скончылі чытаць тэкст Канстытуцыі, 60-гадовы калгаснік Мікоза Брушчэц пачаў сваю прамову:

— Я пражну свой век і не ўмеў выказаць думак. Пянька варацоваў язык, словы былі нястрыбныя. І ўсё ранейшэ жыццё было цяжым. А цяпер, слажу вам, мае грамадзяне, што мне хочацца дагта, дагта гаварыць. Развязаў мой язык. Я паслухаў, як чыталі доклад намага ролігача бацькі таварыша Сталіна, а таксама нашу родную Сталінскую Канстытуцыю, і мне ўвершыню захачаўся сказаць сваё слова. Я дзякую наамаму Сталіну за калгас, за наша жаданне, шчаслівае жыццё, за нашу родную Канстытуцыю.

Мікоза, былаго бедняка, ведалі ўсе аднавіскоўцы. Гэты чалавек, з бародой, нібы памаладзёў зараз. У калгасе ён зьяніў чалавек. Сябета Мікоза зарабіў больш 400 працадзён, мае карову, дзве паяты, свіней, авечак. Хлеба і тлушчаў, а таксама грошай у яго хапае.

— ... І цяпер, дзякуючы наамаму ролігану Сталіну, я жыўу жаданне. Мае дзеці ўбачылі такое жыццё, аб якім я ніколі не марыў. Мой сын скончыў інстытут, прадуце інжынерам, дачка — настаўніцай. Права на асвету запісана ў Канстытуцыі для ўсіх нашых дзяцей, для ўсіх нас.

З вялікім хваляваннем выступіў калгасніца Параскоўя Агева. Параскоўя чала шчасце ў дні З'езда быць у Маскве.

Яна сядзла ў гошці да брата. Па звяроне з Масквы ў яе было многа чаго расказаць пра сталіцу — сэрца свай дарогай радзімы, дзе жыўе мудры правядоўр, любімы таварыш Сталін.

— У Маскве мне давалася бачыць, як большымі будуюць горад сацыялізма, — сказала Параскоўя Агева. — У мяне не хапало слоў перадаць уражанне пра трамвай, які ішоце пад зямлёй, пра палатны, што ўнімаюцца да неба. І ўсё гэта пабудавана для нас — рабочых і сялян, усё гэта наш народны здабытак.

Параскоўя вылікала калгаснікаў ішоце маднёй узяцца за работу, па-стэханаўску замапаваць і правесці ў жыццё Сталінскую Канстытуцыю. Калгаснікі адкавалі ёй, што ўжо заканчываць падрыхтоўку да сабёў. Старшыня праўлення заявіў, што ў гонар Канстытуцыі будзе зьяна дэяржаве 1,5 цэнтнера льнавалатка звыш плана.

СХОД У БРЫГАДЗЕ

З небылай радасцю і ўздымам праходзіў вывучэнне Сталінскай Канстытуцыі ў калгасе «Чырвоны Пуцілавец». Мяскага раёна. У кожнай брыгадзе праводзіцца сход. Такіх многалюдных сходаў ішоце ніколі не было.

Першы сход адбыўся ў другой брыгадзе. Хата была перапоўнена. Пасля докладу настаўніка Высеўці і зачытання Канстытуцыі пачаліся спрэчкі.

Адзім за адным выступілі калгаснікі. Вось да стала падыходзіў 40-гадовы калгасніца Валькавіч Марыя Несяраўна.

— Новая Сталінская Канстытуцыя, — гаворыць я, Валькавіч, — гэта наша шчаслівае жыццё. Я ў калгасе ўжо 6 год. Сянь я мал складаюцца з 8 чалавек. Пра-

— Калі я пачаў вывучаць Сталінскую Канстытуцыю, — з радасцю кажа калгасніца арцелі «З-ці рашаючы» Акуліна Федраціна, — у мяне ўсёаго жаданне прывесці ішоце лепш. Я адчула напаву, нешто сід, Канстытуцыя і доклад намага ролігача Сталіна напаву на работу па-стэханаўску.

Акуліна — адкавае па ішоце ў калгасе. Яна актывны член палітбюро секцыі сельскага савета. Акуліна рэшыла вучыцца. Гэтым днём паступіла на курсы трактарыстаў і прагне вывучаць машыну.

— Наш ролігач бацька таварыш Сталін паказаў нашу працоўную жанчыну да дэяржавнага дэятя. Аб гэтым запісана ў новай Сталінскай Канстытуцыі, — гаворыць Акуліна Федраціна. — Вось, наама калгасніца Рыміна Зяблонька. Ёй 42 гады, яна наама старэйшій калгасца. А ішоце наама Рыміна была батрачкай.

У калгасе імя Варашылава і «Чырвоны ўсход» рэзам з вывучэннем Канстытуцыі высока ўзьялася прадзіўнасць працы. На лесазаводеўках Вязьдэ і Паскоўю выконваюць норму звыш 500 проц. Трапальчымі Хрысціна Давыдава, Каля Паскоўя, Алена Давыдава і Марфа Паскоўя навісілі выпрацоўку ў 5—6 разоў.

Калгасы Гаспадоўскага сельсавета ў адзінаў Сталінскай Канстытуцыі завяршылі падрыхтоўку да вясняной сабы 1937 года. Калгаснікі змагуюцца за высокі сталінскі ўраджаю, за багацце свай арцелі.

Сталінская Канстытуцыя ўзьяла новую хвалю стэханаўскага руху.

Невідкая радзіва кнігарня заўсёды перапоўнена. Наведвальнікі прыходзяць сюды за вялікімі пакупкамі. Сярод іх — большасць калгаснікаў.

— Ці ёшце ў вас Канстытуцыя? — пытаюць ішоце ў прадачу.

— Ёшце, калі заака. Вам тэкст на беларускай мове?

Калгаснікі закупляюць тэкст Канстытуцыі Савоза ССР па дзесятках агеменігараў. Ні адін тыраж так хутка не распаўсюджаўся. Кожны працоўны набывае сваё Канстытуцыю — асноўны закон свайго жыцця. Кніжні з докладам таварыша Сталіна на З'ездзе Совеатаў таксама распаўсюдны за два дні.

— Без Канстытуцыі нельга быць, — купілічы кніжку кажа пажны калгаснік. — Яна ў мяне будзе заўсёды на стала. Сталінская Канстытуцыя — гэта наша шчасце.

А. РУСАНОВІЧ.

Другі сын — Залман Маісевіч — 17 год працаваў кавальм разам са сваім бацькам Маісеям Абрамавічам, а потым «угарыўся», як гаворыць Сара Самуілаўна, у навуку. Скончыў агітатрактарны інстытут імя Ламаносава, Акадэмію механізацыі і матарызацыі РСЧА імя Сталіна і зараз а'ўляецца ваенным інжынерам 3 ранга.

Троццяму сыну Ісаку пайшоў толькі 34 год, але ён ужо а'ўляецца прафесарам і аднае кафедру каларных металаў у Маскоўскім інстытуде «Главіцэтметалогі». Не так даўно ён год і тры месяцы знаходзіўся ў навуковай камандыроўцы ў Англіі.

Вось у Сары Самуілаўны ішоце тры сыны. Давід (Давід Маісевіч) прадуце ў Наркамунтундэні СССР спецыялістам па вызначэнню якасці тавараў. Дзёна — пятні сыны прадуце зараз майстрам сласарнага праца на першым механічным заводзе «Метрострой». І самы малодшы, шосты яе сын Сямён прадуце бухгалтарам у кр'яч'яўскай школе трактарных брыгадэраў-кам'байнераў.

Усе яе дзеці толькі дзякуючы савецкай уладае атрымалі вышэйшую і сярэднюю асвету, большасць іх сталі вядомымі працоўным нашай вялікай радзімы. І гэта адраўся ў той багатай, а'ўрайскай самі, дзеці якой у мінулым не толькі не мелі права на асвету, але яе мелі прафав на жыццё, як і ўсе а'ўрайскае беднота.

Тама Сара Самуілаўна з такой-жа мэтанай першыняй, як толькі што расказвала пра сваё дзядей, гаворыць пра вялікага Сталіна, пра Сталінскую Канстытуцыю.

Варта напомяніць Сары Самуілаўно пра мінулае, як яна ўспамінае стары, цёмны дараволаўны брыгадэ, дзе права на асвету і жыццё мелі толькі дзеці буйнага дэсапрамастоскоўцы Пінскі Нотыча і памечыліца Галыніскага. І адразу заўважам, як таварышам выхадзіць з ле твару ўхмылка, а вочы напавуяюцца плавнішчо і злобай да тых, хто раб'ў брыгадэрам і галодным жыццё а'ўрайскай бедноты і ўсіх працоўных былой царскай імперыі.

Чулае сэрца маці васьмі шчаслівых дзяцей нашай квінеючай радзімы.

А. ЛОСЬ.

Дробінскі раён.

МАЦІ

З Сары Самуілаўнай Забальшпанскай мы даволі даўно знаёмы. І калі-б ні сустрэліся, абавязкова гутарка пойдзе аб яе дзядей. Вось і зараз я сустрэў яе кошыкам у руках на трагтары адной вуліцы горада Кр'яч'ява. Яна кудысьці сшышалася. Але сама сшышла мяне сшышалася. На яе 67-гадовым твары і прывіталася. На яе гарыць ружавасць, яна вёрткая, рукаваа, і ніколі не скажаш, што ёй хутка споўніцца сем дзесяткаў год.

Як вядзіцца, гутарка пайшла перш за ўсё аб эдараў Сары Самуілаўны і яе 72-гадовага мужа Маісея Абрамавіча, які 53 гадоў свайго жыцця працаваў калі кавальскага гарна. Потым і да дзядей пайшо. І тут яна проста расквітнела. Твар яе пакрыўся цёплай, матчынай ухмылкай, яна ажыўлена пачала гаварыць.

Старэйшы сын Залман Маісевіч, член партыі з 1918 года, зараз прадуце пачальнікам аддзела калару Наркамспешадлю СССР і а'ўляецца членам савета пры гэтым-жа наркамале. За гады савецкай улады Залман Забальшпанскі скончыў Інстытут звышнага гондлю, Гандлёва-прамысловую акадэмію.

Другі сын — Залман Маісевіч — 17 год працаваў кавальм разам са сваім бацькам Маісеям Абрамавічам, а потым «угарыўся», як гаворыць Сара Самуілаўна, у навуку. Скончыў агітатрактарны інстытут імя Ламаносава, Акадэмію механізацыі і матарызацыі РСЧА імя Сталіна і зараз а'ўляецца ваенным інжынерам 3 ранга.

Троццяму сыну Ісаку пайшоў толькі 34 год, але ён ужо а'ўляецца прафесарам і аднае кафедру каларных металаў у Маскоўскім інстытуде «Главіцэтметалогі». Не так даўно ён год і тры месяцы знаходзіўся ў навуковай камандыроўцы ў Англіі.

Вось у Сары Самуілаўны ішоце тры сыны. Давід (Давід Маісевіч) прадуце ў Наркамунтундэні СССР спецыялістам па вызначэнню якасці тавараў. Дзёна — пятні сыны прадуце зараз майстрам сласарнага праца на першым механічным заводзе «Метрострой». І самы малодшы, шосты яе сын Сямён прадуце бухгалтарам у кр'яч'яўскай школе трактарных брыгадэраў-кам'байнераў.

Усе яе дзеці толькі дзякуючы савецкай уладае атрымалі вышэйшую і сярэднюю асвету, большасць іх сталі вядомымі працоўным нашай вялікай радзімы. І гэта адраўся ў той багатай, а'ўрайскай самі, дзеці якой у мінулым не толькі не мелі права на асвету, але яе мелі прафав на жыццё, як і ўсе а'ўрайскае беднота.

Тама Сара Самуілаўна з такой-жа мэтанай першыняй, як толькі што расказвала пра сваё дзядей, гаворыць пра вялікага Сталіна, пра Сталінскую Канстытуцыю.

Варта напомяніць Сары Самуілаўно пра мінулае, як яна ўспамінае стары, цёмны дараволаўны брыгадэ, дзе права на асвету і жыццё мелі толькі дзеці буйнага дэсапрамастоскоўцы Пінскі Нотыча і памечыліца Галыніскага. І адразу заўважам, як таварышам выхадзіць з ле твару ўхмылка, а вочы напавуяюцца плавнішчо і злобай да тых, хто раб'ў брыгадэрам і галодным жыццё а'ўрайскай бедноты і ўсіх працоўных былой царскай імперыі.

Чулае сэрца маці васьмі шчаслівых дзяцей нашай квінеючай радзімы.

А. ЛОСЬ.

Дробінскі раён.

Л. НИКУЛІН

ІСПАНСКІ НАРОД АБАРАНЯЕ СВАЮ КУЛЬТУРУ

Фаміліяны мянежнікі, якія вядуць пры актывнай падарымцы сваёй італігерманскіх гаспадару раб'ўнічому вайну супроць іспанскага народу, напавуяць сваё «напавуяльчым урадам». У якасці «напавуяльчым урада» яны наама называюць сваё наамажнікі словы іспанскага народу, абвешчываючы свай уладаснасцю твары Лопе да Вега, Кальдэрана, Сервантэса. Пуды іспанскай артэктурцы (Севільскага вежа Херальда, Талескі сабор, палац эпохі маўрытанскага ўладальніцтва — Альгамбра ў Гранада), карціны Веласкеса і Гойя ў славутым музеі Прадо ў Мадрыдзе, г. зн. усё створанае гонім іспанскага народу лічась сваёй уладаснасцю фаміліяны варвары, герой кр'явавай разні, забароненных жанчын, старыкоў і дзяцей, разбураўшій культурныя каштоўнасці чалавечства.

Парабум сур'ёзна разглядаюць прэтэнцыі іспанскіх фаміліянаў, зьядлых прадастаўніча мананалітычнага капітала Пачнем з іспанскай літаратуры. Мы ведаем, як высока ставіў іспанскую літаратуру наш вялікі паэт Пушкін. Ён вывучаў іспанскую мову і для практыкавання ў перакладзе з рускай на іспанскую мову ўваў навуку Сервантэса «Цыганка». У 1834 годзе Пушкін у артыкуле «О руской литературе с очерком французской» напавуяў наступныя выдатныя словы: «У іспаніі і ў іспаніі народна паэзія ўжо існавала перш чым з'явіліся яе гоні. Яны пайшлі па дарозе ўжо праказанай. Былі пазым раней Арыостава «Орландо». Былі трагедыі раней твораў да Вега і Кальдэрана».

Вялікі паэты Іспаніі былі сапраўды народныя паэты. У Лопе да Вега Пушкін знаходзіў «дасціпнасць вялікай народна» і называў яго «геніем народнай паэзіі». Каб не было галаслоўным, звернемся да вядомай трагедыі Лопе да Вега «Фуэнта Овехуна» («Авечка кр'яшчца»). Не вышадкова гэта цэса была адной а самых папулярных і любімых ц'ес у рэпертуары нашых францускіх труп апошні грамадзянскай вайны.

У 1929 годзе а'ўтару гэтых радкоў зьявілася прасіца дэца ў Іспаніі і зрабіць больш пачі тэатру кінометраў, вандруючым па пудоўнай тэрыі. Па шляху з Севільі ў Кардову я пачуў навуку італьянскага ролігача — гэта быў горад Фуэнта Овехуна. Я адчуў натуральнае хваляванне пры думцы аб тым, што знаходзіўся ў 15 кілометрах ад сядзеня «Авечка кр'яшчца», «я якога так перажыла і гераічна гучала на памостках нашых тэатраў ад Мадрыда да Масквы да чыгуначнай платформы ў Фастове, дзе актывны трупы паліт'раўніцтва 12-й Чырвонай Арміі ўстаілі!»

Когэ подылася оскорбленны народ. Он не отступит без крови и мести. І я паметаю, як грывей прыкладам, адзямлю чырвонаармейцы, калі гераіна трагедыі Лаўрэна вынасіла на калі галову тырапа, каралеўскага намесніка дона Фердынанда Гомес. Чырвонаармейцы адб'валі сабе далоні, апускалася заслона, і ролігач адраўся ў разамчачанне палка на тэатр ваенных дэсаніяў, у некалькіх кілометрах ад франтовага тэатра, які толькі што разг'ўраў трагедыю вялікага народнага іспанскага паэта.

Ші не гэтага паэта іспанскіх фаміліяны зрабакаем лічась сваім паэтам? Што агульнага ў іх з Лопе да Вега — «геніем народнай паэзіі»? «Дасціпнасць вялікай народнасці», па выразе Пушкіна, зрабіў тое, што павіла Лопе да Вега некалькі вякоў наама стварыла для нас гучны вобраз тырапа Фердынанда Гомес — духотнага прадка кр'явавага тырапа генерала Франка.

Пушкін пісаў аб недастапамай вышній твораў Кальдэрана і параўноўваў яго з Шэкспірам. Вечнасць Шэкспіра а'ўляецца па ў тым, што ён узвышаўся над сваім дэкам, быў пратраўнічым, перадавым і з'янічым і заставаўся на вечныя часы ў савецкай літаратуры, як сімвал руху наперад творчай мисці чалавечства. Што агульнага ў гэтага вялікага народнага іспанскага паэта?

Пачнем з іспанскай літаратуры. Мы ведаем, як высока ставіў іспанскую літаратуру наш вялікі паэт Пушкін. Ён вывучаў іспанскую мову і для практыкавання ў перакладзе з рускай на іспанскую мову ўваў навуку Сервантэса «Цыганка». У 1834 годзе Пушкін у артыкуле «О руской литературе с очерком французской» напавуяў наступныя выдатныя словы: «У іспаніі і ў іспаніі народна паэзія ўжо існавала перш чым з'явіліся яе гоні. Яны пайшлі па дарозе ўжо праказанай. Былі пазым раней Арыостава «Орландо». Былі трагедыі раней твораў да Вега і Кальдэрана».

Вялікі паэты Іспаніі былі сапраўды народныя паэты. У Лопе да Вега Пушкін знаходзіў «дасціпнасць вялікай народна» і называў яго «геніем народнай паэзіі». Каб не было галаслоўным, звернемся да вядомай трагедыі Лопе да Вега «Фуэнта Овехуна» («Авечка кр'яшчца»). Не вышадкова гэта цэса была адной а самых папулярных і любімых ц'ес у рэпертуары нашых францускіх труп апошні грамадзянскай вайны.

У 1929 годзе а'ўтару гэтых радкоў зьявілася прасіца дэца ў Іспаніі і зрабіць больш пачі тэатру кінометраў, вандруючым па пудоўнай тэрыі. Па шляху з Севільі ў Кардову я пачуў навуку італьянскага ролігача — гэта быў горад Фуэнта Овехуна. Я адчуў натуральнае хваляванне пры думцы аб тым, што знаходзіўся ў 15 кілометрах ад сядзеня «Авечка кр'яшчца», «я якога так перажыла і гераічна гучала на памостках нашых тэатраў ад Мадрыда да Масквы да чыгуначнай платформы ў Фастове, дзе актывны трупы паліт'раўніцтва 12-й Чырвонай Арміі ўстаілі!»

Когэ подылася оскорбленны народ. Он не отступит без крови и мести. І я паметаю, як грывей прыкладам, адзямлю чырвонаармейцы, калі гераіна трагедыі Лаўрэна вынасіла на калі галову тырапа, каралеўскага намесніка дона Фердынанда Гомес. Чырвонаармейцы адб'валі сабе далоні, апускалася заслона, і ролігач адраўся ў разамчачанне палка на тэатр ваенных дэсаніяў, у некалькіх кілометрах ад франтовага тэатра, які толькі што разг'ўраў трагедыю вялікага народнага іспанскага паэта.

Ші не гэтага паэта іспанскіх фаміліяны зрабакаем лічась сваім паэтам? Што агульнага ў іх з Лопе да Вега — «геніем народнай паэзіі»? «Дасціпнасць вялікай народнасці», па выразе Пушкіна, зрабіў тое, што павіла Лопе да Вега некалькі вякоў наама стварыла для нас гучны вобраз тырапа Фердынанда Гомес — духотнага прадка кр'явавага тырапа генерала Франка.

Пушкін пісаў аб недастапамай вышній твораў Кальдэрана і параўноўваў яго з Шэкспірам. Вечнасць Шэкспіра а'ўляецца па ў тым, што ён узвышаўся над сваім дэкам, быў пратраўнічым, перадавым і з'янічым і заставаўся на вечныя часы ў савецкай літаратуры, як сімвал руху наперад творчай мисці чалавечства. Што агульнага ў гэтага вялікага народнага іспанскага паэта?

Пачнем з іспанскай літаратуры. Мы ведаем, як высока ставіў іспанскую літаратуру наш вялікі паэт Пушкін. Ён вывучаў іспанскую мову і для практыкавання ў перакладзе з рускай на іспанскую мову ўваў навуку Сервантэса «Цыганка». У 1834 годзе Пушкін у артыкуле «О руской литературе с очерком французской» напавуяў наступныя выдатныя словы: «У іспаніі і ў іспаніі народна паэзія ўжо існавала перш чым з'явіліся яе гоні. Яны пайшлі па дарозе ўжо праказанай. Былі пазым раней Арыостава «Орландо». Былі трагедыі раней твораў да Вега і Кальдэрана».

Вялікі паэты Іспаніі былі сапраўды народныя паэты. У Лопе да Вега Пушкін знаходзіў «дасціпнасць вялікай народна» і называў яго «геніем народнай паэзіі». Каб не было галаслоўным, звернемся да вядомай трагедыі Лопе да Вега «Фуэнта Овехуна» («Авечка кр'яшчца»). Не вышадкова гэта цэса была адной а самых папулярных і любімых ц'ес у рэпертуары нашых францускіх труп апошні грамадзянскай вайны.

У 1929 годзе а'ўтару гэтых радкоў зьявілася прасіца дэца ў Іспаніі і зрабіць больш пачі тэатру кінометраў, вандруючым па пудоўнай тэрыі. Па шляху з Севільі ў Кардову я пачуў навуку італьянскага ролігача — гэта быў горад Фуэнта Овехуна. Я адчуў натуральнае хваляванне пры думцы аб тым, што знаходзіўся ў 15 кілометрах ад сядзеня «Авечка кр'яшчца», «я якога так перажыла і гераічна гучала на памостках нашых тэатраў ад Мадрыда да Масквы да чыгуначнай платформы ў Фастове, дзе актывны трупы паліт'раўніцтва 12-й Чырвонай Арміі

ЛЕН ПСУЮЦЬ І РАСКРАДАЮЦЬ

БЯГОМЛБ. (Па тэлефону). Перадвая калгасна раёна імя Бароўскага, «Калгасны змагар», «10 год парнахоўны» даўно выканалі планы ільновагазават, але іх вопыт работы не перанесен у іншы калгасна раёна.

Асабліва недапушчальна запінулі адуку ільну калгасна Вігуніцкага сельсавета (старшыня сельсавета Аўсееў).

На 15 снежня ільновагазават у сельсавеце выкананы на 55,1 проц. Калгасу «Вольнае жыццё» треба здаць 9 цнт. ільновакава, а зана 4,9 цнт., пшэніцы треба здаць 1,35 цнт., а зана 28 жер. У гэтым калгасе дапусцілі безгаспадарчасць, не арганізавалі дотыду за ільном да часу росце, так і па спелішчах. Ільноватраста пры расце, а тажама і пры пад'ёме са спелішчаў не сартавалася. У часе апрацоўкі траста псуецца, і валакно выхадзіць нумарам 7—8.

Калгас не мае магчымасці лён дзяржава здаць даўно і больш высокім нумарам, але гэтыя магчымасці праўдзены калгасе па скарыстаць, а дапусціла ў сваёй рабоце расхлябанасць, патурачы

адносным зрыўчыкам працоўнай дыспліны. У калгасе налічваецца 16 працаздольных жанчын, на работу-ж выходзяць толькі 8.

Старшыня калгаса Юхнавец і брыгадзір Собаль арганізавалі апрацоўку ільновакава не займаюцца, у выніку пры апрацоўцы трасты дапусцілі вылікі страцы. Траста пасля сушы не даюць астыць, а адразу яе мнуць, ад чаго палова ільну ідзе ў куцелью.

Вытраванае ільновакавае суткім валакна ў таку. Ні брыгадзір, ні кладаўчык не спынаюцца з прыёмкай валакна ад ільноватрапальчыц. Ёсць вышакі, калі абтраваны лён захоўваецца на ільноватрапальных пунктах, а пасля яго раскрадавалі.

Старшыня калгаса Юхнавец разважае: — Лён не ўрадаў і няма чаго апрацоўваць, а што апрацаваць, то атлі.

Шкоднымі апаратурыстичныя раэмомы Юхнавец не сустрэў рашучага аспору ад старшыні сельсавета Аўсеева. Не кіруе ільноватрацоўкай і раёныя земельны аддзел.

Павел ШУРАУ.

Менскі аэраплуб імя Мопланава разгарнуў шырокую работу па падрыхтоўцы лётчыкаў-пілотаў. У аэраплубе навукова-рабочыя падрыхтоўкаў Менска без адрыву ад вытворчасці. НА ЗДЫМКУ: інструктар т. Альхольскі праводзіць заняткі з вуч. пятамі.

НА УЗДЫМЕ

Усякія надзеі на які-небудзь пералом былі страчаны. Фабрыка імя Халтурнына аказалася невылічальнай. У горадзе з недарліваасцю чакалі рашэння экспертнай камісіі. І чорная дошка пры Горсаве мала што дапамагала.

Аб моці туд і гутары не магло быць. Выраблялі поўфабрыкат, тарныя дотчачы. Азійны канцэрн стаяў, вырабляючы фабрыкаў, уаўліў у сабе грубае і незграбнае стварэнне. Прабывалі пераціскі на публікацыі крэдыта, але нічога не выходзіла.

У 1933 годзе фабрыка з'яла 190 тысяч рублёў апрацовай дотчачы, а план выканала на... 54 проц. Прадпрыемства заходзілася на грані поўнага развалу. Лепшыя кадры забегіліся то куды.

Наступны год, за выключэннем 100 тысяч рублёў страт, нічога не прынес.

1935 год. Пачалі па-маленку падымацца. Але фабрыка была аманата гатовай прадукцыі, абыты не было. Рызак партыяў высокакачэснае мэдзі, чаго фабрыка ігнэ не магла даць.

Усякія надзеі на які-небудзь пералом былі страчаны. Фабрыка імя Халтурнына аказалася невылічальнай. У горадзе з недарліваасцю чакалі рашэння экспертнай камісіі. І чорная дошка пры Горсаве мала што дапамагала.

Аб моці туд і гутары не магло быць. Выраблялі поўфабрыкат, тарныя дотчачы. Азійны канцэрн стаяў, вырабляючы фабрыкаў, уаўліў у сабе грубае і незграбнае стварэнне. Прабывалі пераціскі на публікацыі крэдыта, але нічога не выходзіла.

У 1933 годзе фабрыка з'яла 190 тысяч рублёў апрацовай дотчачы, а план выканала на... 54 проц. Прадпрыемства заходзілася на грані поўнага развалу. Лепшыя кадры забегіліся то куды.

Наступны год, за выключэннем 100 тысяч рублёў страт, нічога не прынес.

1935 год. Пачалі па-маленку падымацца. Але фабрыка была аманата гатовай прадукцыі, абыты не было. Рызак партыяў высокакачэснае мэдзі, чаго фабрыка ігнэ не магла даць.

Такой «паўлічаль» Чырвоноаляскі райкамком не толькі не дапамагала барацьбе за большавіцкі калгасны і асабісты калгаснік, але і сам патурае грубым парашэннем статута сельсавецкай.

СЕДЗІН, СУГАНУ, БЯДУНІН.

Такой «паўлічаль» Чырвоноаляскі райкамком не толькі не дапамагала барацьбе за большавіцкі калгасны і асабісты калгаснік, але і сам патурае грубым парашэннем статута сельсавецкай.

СЕДЗІН, СУГАНУ, БЯДУНІН.

НОВАЯ ПРАГРАМА КОМСАМОЛЬСКИХ ГУРТКОУ ПА ГІСТОРЫІ ВКП(б)

Цэнтральны камітэт ВЛКСМ заперэаў і разаслаў па месцы праграму комсамольскіх гурткоў па вывучэнню асноўных момантаў гісторыі ВКП(б). Новая праграма ўключае 10 том і разлічана на 22 заняткі. Яна павінна быць пройдзена на працягу аднаго года. Да праграмы далі спіс рэкамендуемай літаратуры для слухачоў і прапагандыстаў.

У праграме адрэагавана дэсяць сувязь паміж партыяй партыі, развіццём і змяненнем тавітчных і арганізацыйных прыёмаў, лозунгаў, форм і метадаў партыйнай работы і канкрэтнымі гісторычнымі фактамі і назовамі.

У асобным пісьме ЦК ВЛКСМ дае ўказанні як праводзіць заняткі па новай праграме. Асноўны метад — вышарпальны адказ прапагандыста на сутнасці тэм. Гэты дэявы раскаа дэауаюцца гутаркай і адказами на пытанні слухачоў. Усё выкаланне павінна быць пэсна арыентавана а фактамі і дэянаіці арганізатараў большавіцкай партыі Леніна і Сталіна і іх саратнікаў.

Заняткі па гісторыі ВКП(б) павінны даць слухачам выразнае ўяўленне аб барацьбе партыі супроць усіх ворагаў рабочага класа, супроць усіх варажых ленаінізму групав, уяўленне аб тым, як партыя дабілася перамогі.

Заняткі па гісторыі ВКП(б) павінны даць слухачам выразнае ўяўленне аб барацьбе партыі супроць усіх ворагаў рабочага класа, супроць усіх варажых ленаінізму групав, уяўленне аб тым, як партыя дабілася перамогі.

НАПЯРЭДАДНІ ЎСЕСАЮЗНАГА ПЕРАПІСУ

У цэнтральных газетах змешчана рашчумачэнне ўсеаюзнага бюро перапісу па пытанню аб тым, як адказаць на анкету перапісанага ліста.

Перш за ўсё треба, каб шчырымі дабіліся дакладнасці і правільнасці адказаў ад усіх грамадзян.

Напрыклад, на пытанне «колыкі год або месцаў ад роду» треба максімальна дакладна ўказаць колыкі год ужо смюўласца.

На пытанне аб нацыянальнасці треба ўказаць нацыянальнасць, да якой прылічае сабе сам апрашываемы; кожны грамадзянін мае права рашыць да якой нацыі треба яго аднесці, выхадзічы а умоў, італьян, культуры, у якіх выхадзічы грамадзянін. Таксама кожным апрашываемым

самастойна вызначаюцца пытанне аб роднай мове, пры чым родная мова не павінна абавязкова супадаць з нацыянальнасцю...

Пятае пытанне перапісанага ліста — аб рэлігіі — патрэба для вызначэння асноўні божавае грамадзяніна да рэлігіі ў сучасны момант. Таму на веруючы павінны проста адказаць, што яны на веруючы. Калі чалавек верыць, ён павінен ўказаць канкрэтна тую рэлігію, якую ён зараз славае. Пры запісе павінна быць кіравана тым, што перапіс улічвае ўсюкі шлюб, як зарэгістраваны, так і незарэгістраваны.

Калі чалавек уяе чытаць хоп-бы павольна на адной якой-небудзь мове, яго треба лічыць пісьменным.

Указанне нацыянальнасці треба ўказаць нацыянальнасць, да якой прылічае сабе сам апрашываемы; кожны грамадзянін мае права рашыць да якой нацыі треба яго аднесці, выхадзічы а умоў, італьян, культуры, у якіх выхадзічы грамадзянін. Таксама кожным апрашываемым

самастойна вызначаюцца пытанне аб роднай мове, пры чым родная мова не павінна абавязкова супадаць з нацыянальнасцю...

МТС ВЫКАНАЛІ ГАДАВЫ ПЛАН ТРАКТАРНЫХ РАБОТ

Газета «Социалистическое земледелие» у нумары ад 16 снежня змешчала зводку Наркамзема СССР аб работах, правіленых трактарамі МТС на 1 снежня 1936 года.

Па СССР зроблена работ у перавазе на вяршыа на плошчы 159.443 тысяч гектараў — 100 проц. гадавога плана. Узятыя з'ябліва трактарамі 33.563,4

тысяч гектараў — 91 проц. плана з'ябліва.

Па БССР зроблена работ у перавазе на вяршыа на плошчы 1.829,9 тысяч гектараў — 105 проц. плана, узятыя трактарамі з'ябліва — 617,1 тысяч гектараў — 123 проц. плана.

ГОД БУИНИШЫХ ПЕРАМОГ

У нумары ад 18 снежня газета «Экономическая жизнь» прысваціла, артыкул Сміліці пэрапэрацім вынікам выкаланні бюджэта 1936 года.

Бюджэт гэтага года, як у лютры, аб'явае велізарныя поспехі сацыялістычнага гаспадаркі і вылічальнае павышэнне матэрыяльнага і культурнага ўзроўня працоўных горада і калгаснай вёскі. Паклаўнікам гэтага служыць рост фонду зарплат у 1936 годзе на 28—29 проц. і трагавых даходаў калгаснага сельсавета на 18—20 проц. Выдаткі на сацыяльна-культурныя мерапрыемствы павялісіліся, прыкладна, на 50 проц. Побач з гэтым знізіліся цэны ў дзяржаўным канцэрціі і калгасным гандлі — амаль на 4,5 мільярд рублёў, што таксама сурьне паліпавіла матэрыяльнага становішча працоўных.

Сур'ёзны арганізацыйна-фінансавы мерапрыемства, правіленны ў гэтым годзе, аб'явалі велікія станаўчы ўспыхі на ход выкаланні бюджэта. Па аэаюнаму плану аэаюнага дзяржаўнага бюджэта і ўсіх месаўных бюджэтаў у 1936 годзе выкаласі атрымалі 83,4 мільярд рублёў даходу. У сапраўднасці даходу атрымалі 89 мільярд рублёў. Выкаланне па выдатках складала суму каля 87,5 мільярд рублёў. Фамітны даходы па аэаюнаму бюджэту 1936 года узраслі, у параўнанні з мінулым годам, на 27 проц.

Прадугавалася перадаць масовым бюджетам на ўзмацненне іх даходных крыніц 12,5 мільярд рублёў. Значнае пэравышэнне даходаў па аэаюнаму дзяржаўнаму бюджэту даць магчымасць перадаць адлічаны ў месаўных бюджэты ў размеры каля 14 мільярд рублёў.

Прадугавалася перадаць масовым бюджетам на ўзмацненне іх даходных крыніц 12,5 мільярд рублёў. Значнае пэравышэнне даходаў па аэаюнаму дзяржаўнаму бюджэту даць магчымасць перадаць адлічаны ў месаўных бюджэты ў размеры каля 14 мільярд рублёў.

БЯЗДЗЕЛЬНІКІ

Прынозім баланс работы вёскага горавета саюза ваяўнічых бязбожнікаў за час з мая 1935 года па лістапад 1936 года.

Прыходная частка баланса складаецца з сабраных членаў унесаў у суму 203 р. 26 кп. Выдаткавана 4.402 руб. Спэцы ўваходзіць: 3.973 руб.—вышланыя зарплата адзанаму сакратару горавета СВБ т. Хошыня, 42 руб.—пакупка партыяў, 186 руб.—трагавыя расхоты, 200 р.—трасы, неаэаюна ўзятыя тым-жа Хошыня для сваіх асабістых патраб.

Такая паўтарагавая дэянасьць аб правільнай бяздзельнасці вёскага горавета СВБ (старшыня савета Кавалева—дзірэктар фінансаво-эканамічнага тэхнікума).

Мы краўці толькі фінансавую галіну работы горавета. Гаварыць аб якой-небудзь ірэйнай рабоце, аўтэралігійнай

прапаганда і агітацыі не прыходзіць зусім. Такай работы не выдасі. Калі ваенны там-сам на заводах і ў валагасах і існавалі арганізацыі саюза ваяўнічых бязбожнікаў, то за гэтыя паўтара года яны паспелі зусім раскідацца. Сёння ад арганізацый бязбожнікаў і следу не засталася. Горавет ваяўнічых бязбожнікаў у ўвесь гэты час ні разу не рабіў справадчыч перад членамі сваёй арганізацыі.

Арганізацыя бяздзельнічае. Патрабны нейкія меры, якія-б садзейнічалі аэаўлічэнню ле работы. І вое культурно гаркома партыі 5 лістапада прымае «муна» рашэнне. Замест таго, каб склікаць канферэнцыю актыва бязбожнікаў і паставіць справядлівае старшыні горавета аб праарбленай ім рабоце, а таксама даклад рэвізійнай камісіі з тым, каб падвергнуць кіраўнікоў горавета СВБ большавіцкай арытыцы за іх бяздзельнасць і выбраць склад горавета з бяздзельных та-варышоў, якія-б сапраўды змагі апрадаць дэае'е ўсёй арганізацыі, культурно гаркома стварае чамусьці арганізацыйнае бюро ў складзе трох чалавек: старшыні Новікава (старшыня саюза палітасвет-работнікаў), сакратара т. Кагана (зам. старшыні гораветасвета) і члена оргбюро т. Шведца (дзірэктар Лома паратківа). Гэтай трыціні і дараўнацы наладзіць работу ўсёй арганізацыі СВБ. Паўстае пытанне, а дае горавет СВБ? Яго-ж калісіні выбралі, ды і т-ж таму-ж яго ніхто не распусцаў. Ці не ёсць таго факт грубага парашэння грамадскай дэмакратыі?

Арганізацыя бяздзельнічае. Патрабны нейкія меры, якія-б садзейнічалі аэаўлічэнню ле работы. І вое культурно гаркома партыі 5 лістапада прымае «муна» рашэнне. Замест таго, каб склікаць канферэнцыю актыва бязбожнікаў і паставіць справядлівае старшыні горавета аб праарбленай ім рабоце, а таксама даклад рэвізійнай камісіі з тым, каб падвергнуць кіраўнікоў горавета СВБ большавіцкай арытыцы за іх бяздзельнасць і выбраць склад горавета з бяздзельных та-варышоў, якія-б сапраўды змагі апрадаць дэае'е ўсёй арганізацыі, культурно гаркома стварае чамусьці арганізацыйнае бюро ў складзе трох чалавек: старшыні Новікава (старшыня саюза палітасвет-работнікаў), сакратара т. Кагана (зам. старшыні гораветасвета) і члена оргбюро т. Шведца (дзірэктар Лома паратківа). Гэтай трыціні і дараўнацы наладзіць работу ўсёй арганізацыі СВБ. Паўстае пытанне, а дае горавет СВБ? Яго-ж калісіні выбралі, ды і т-ж таму-ж яго ніхто не распусцаў. Ці не ёсць таго факт грубага парашэння грамадскай дэмакратыі?

СЕЛЬСКИ СУДДЗЯ

«Мировой судья!». Гэта слова наводзіла жудасць на забітае прыгнечанае сялянства дарскай Раці. Траціць да «мірового» было самай страшанай і небяспечнай справай. Ад сваюлі судзі дазалеў лес нікоіх сялянскіх сем'яў, а іныя раз і паліць вёска. Таму перад «міровым» држылі, калі ён з'яўляўся ў вёсцы. «Замалі пану!» ад малаго да вялікага.

«Міровы» дэянаіць «за закону», але гэты закон заўсёды быў на старале тых, у каго больш грошай, хто разам з прышчэнем прышоў судзіць хабар. Нікады Васільевіч Гогаль у сваім басмэсціі «Рэвізоры» і ў аэаюнасі «о том, как доссоричем» даў класічны вобраз старога палытовага суда і яго чыноўнікаў. Славуты Анос Філаравіч Іпані-Іпані хваляўся тым, што браў хабар бораікі ішчанкамі. У Міградарскім наватом судзе, як відома, парабіла вялікі шум бурая спінна Івана Іванавіча. У той час, калі канцэлярыя ўладзіла ў мяшок нанесеных прасідамі кур, як, бухалак хлеба, прагоў, кішкі і ішч., бурая спінна ўбедла ў пакой і схапіла прапашне Івана Нікіфаравіча. Ні адзін з прыкных чыноўнікаў не мог дагнаць яе, не гледзячы на кідаемы лінейні і чарынішчы...

Такім быў суд дарскай Раці. Гэта было народнае страшылішча, якога балясіа горш агню...

Іны рэвім кантрастам гэтаму з'яўляюцца нашы савецкія народныя суды, сельскія суды!

Іны ажурныя велізарным давер'ем на роду за сваю ірэйнасць, за высокую большавіцкую прышчэнаасць. Іны карыстаюцца глыбокай папашай за непрымысца да класовых ворагаў, да ворагаў народу, за строгае правіленне рэвалюцыйнай законнасці, аэоу сацыялістычнай уласнасці і абарону ітэрасаў працоўных.

Сталінская Канстытуцыя яшчэ больш узняла аўтарытэт нашага суда, аэоу ішчэнай з'явае яго з працоўным насельніцтвам.

Васіль Максімавіч Бурава — старшыня сельскага суда Прыгараднага сельсавета, Менскага раёна,—добра ведае ўвесь сельсавет. Рабочыя, калгаснікі велікі часта прыходзіць да яго са скаргай, за парадкай. Васіль Максімавіч заўсёды уважліва выслушае наведвальніка, даець яму парад, ажака дапамогу.

Час ад часу сядзе сельскі суд, вырашае наступішыя справы. Тым у нашым сельсавете поўна людзей. Напуража, а паваягі смюаюць судовы разгал. За судзейскім сталам — біблія, аўтарытэтыя людзі — і судзіа і народныя засадаці. Іны ўдмуліа і чула надзіходзіла да кожнай асобнай справы.

А справы тут бываюць розныя. Напрыклад, справа № 65 па іску гр. Варонька да гр. Кімотавіча аб жылой плошчы. Абодва купілі разам хату. Ход па кудыно — праз пакой Варонькі. Гэта вылікада вялікія непрыемнасці, прыходзіла да сварак паміж суседзямі.

Васіль Максімавіч прасіць існа намалаваць па паперы дакладны план кватэры. Суд уважліва выслушае абодва бакі, напруваецца на месца, каб высветліць сапраўднае становішча. Пасля гэтага выносіць рашэнне: зрабіць асобны ход на кудыно да гр. Кімотавіча. Вызначаецца 2-хмяневы тэрмін. Ішчэ судзіа жыўчы дужна.

Справа № 62. Рабочы Пянькоўскі вая-

важкі работніцу Праскоўю Нагорную. Ужо самы разгляд справы паслужыў пачувальным урогам для аэанавальніка. Не прынята стаць перад судом і адчуваць на сабе дакорны врок дэсяцігаў вагчы. Тым больш непрыемна, што гэта ўсё аэаімы і блізкі людзі. Суд выносіць грамадскае ганаванне абнававаемому з аэаюнаіем на аэульным сходае рабочых саюса імя Лекерта, дзе ён працуе.

Ёсць і больш сурьныя прыгаворы суда. Ёсць справа № 34 — аб хуліганстве. Гр-н Ішчодзіч ішчурнуў гр-на Антановіча. Прыгавор суда: 5 дэй прымуовай паны.

Гэта толькі частка спраў прыгараднага сельскага суда. За 1936 г. суд разгледзеў каля 70 розных спраў, 6 спраў ішчэ ў стадыі разбору. Сярод разгледжаных — справы аб спорнай сядзібе, аб падзеае маемасці, аб аэанаваных і ішч.

Асноўная мая задача, як старшыня суда — гаворыць Васіль Максімавіч — гэта не караш, а выхоўваць людзей на іста сельсавета.

І сапраўды, сельскі суд з'яўляецца вялікім выхавальчым фактарам. Гэта ў поўным сэнсе слова суд, які абараняе законныя правы і ітэрасы працоўных і таму нарыстаецца вялікім аўтарытэтам у народзе.

Не мала спраў перасмюаюць у сельскі суд міліцыя, раёны суд і пракуратура. Разгалд гэтых спраў тут, на месцы, набывае аэаівае масава-вахавачае значэнне.

Тры галы працуе Васіль Максімавіч старшыней сельсуда. Ён сам значна вырас на гэтай гавары і адказнай рабоце. Працоўны сельсавет не памыліліся, калі выбралі яго, калі дэярылі яму ажыцвяляць савецкае правасуддзе. Васіль Максімавіч поўнасцю апраўдаў гэтае давер'е.

С. ГАЛІН.

АБ ЖВАВЫМ АДМІНІСТРАТАРЫ І СЛЯПЫМ СТАРШЫНІ

Сталінскі статут сельсавецкай — асноўны закон калгаснага жыцця. Паводле статута, «якмя аэаюнаваецца за арцеллю ў бестарынанае карыстанне, гэта значыць, навісна і не палітае ні купіць, праможы, ні здачы арцеллю ў аэоуно».

Але не перавіла ішчэ такіа старшыні калгасаў, для якіх ішчэ законы не існаы. Для іх калгасна ўласнасць усё роўна, што свад кішаня.

Да іску таіх аэаісіта і старшыня калгаса імя Іааніна, Казабудкага сельсавета, Чырвоноаляскага раёна Падаякіна.

З масіву зямлі, аэаанаванай за калгасна навісна, ён самаўласна (на рэчы, большасць ваажнейшых пытаньняў у калгасе вырашаецца без ведама праўдзены і аэульнага схода) наладзіў сенажонку старшыню сельсавета Седнева, яго заместіца Архіпава і сакратара сельсавета Башарава. Не забяў Падаякіна і пра сабе. Усе разам іны скасілі 10 гектараў калгаснай сенажонкі для ўласных патраб.

Лёс калгаснай сенажонкі Падаякіна зусім не турбаваў: 30 гектараў засталася аэамаваць нааскошанай.

Прадукцыя калгаса Падаякіна таксама распрадавалася як сваёй уласнасцю. Без ведама праўдзены і аэульнага схода ён выаў старшыню сельсавета Седнева для яго асабістых патраб 10 пуоў жыта і 10 пуоў аўса.

Можна ўявіць сабе, да чаго прывяло «гаспадаранне» старшыні. Зараз пры складанні кармовага баланса палічылі, што ў калгасе не халае 1.424 цэнтнера сена, 4,5 цэнтнера жмыкаў і ішчых кармоў.

У калгасе ў гэтым годзе сабраў наядр-

ны ўрадаж ільну. Можна было не толькі выканаць план, але і перавыканаць.

Значныя аэаісіны да калгаснага дора а боку старшыні Падаякіна прыялі да таго, што значную частку ільноватры раскраці, а ішчэ больша частка агіла. Калгас мае запалычанасць перад дзяржавай у 100 цэнтнераў ільновакава і 19 цэнтнераў ільновакава.

Вядома, што за зрыў ільновагазават па галюўны не паглядзіць. Падаякіна, як кажуць, «знайшоў выйсце са становішча». Без ведама праўдзены і аэульнага схода гэты жывы адміністратар распрадае лепшыя калгасныя коней і кароў, каб на вырчатыма грошы купіць лён. Усё гэта робіцца з маўлівай згоды старшыні сельсавета Седнева.

Нельга праісі міна ролю ў гэтай справе раёныя арганізацыі, у прыватнасці Чырвоноаляскага РВК (старшыня Шурэў). «З'яваля» месца таму назад наведміла РВК аб парашэнні статута і абароуаі безгаспадарнасці ў калгасе імя Іааніна. Замест таго, каб аэаарыць калгас, старшыні нармальнаы ўмовы для яго дэяінаіа развіцця, заклікаць да парадку старшыню сельсавета і старшыню калгаса, райвыканком сена палішоў да праверкі фактаў, аэааў іх і фактычна стаў на абарону старшыні сельсавета і старшыні калгаса.

Такой «паўлічаль» Чырвоноаляскі райкамком не толькі не дапамагала барацьбе за большавіцкі калгасны і асабісты калгаснік, але і сам патурае грубым парашэннем статута сельсавецкай.

СЕДЗІН, СУГАНУ, БЯДУНІН.

ГРУБАЕ ПАРУШЭННЕ ПРАВОЎ МАЛАДЫХ ГРАМАДЗЯН

Дзірэктар Мала-Долескай НСШ, Ушацкага раёна, Лядзёнка на ўроку ў шостым класе аддаў такіх вусны загад:

— «Вучыніцу шостага класа Пікавічэву Гапіну з дэянаіцы школы выкідаюць. Даравалю наведваць шосты клас вачэрняй школы. Вучыні 6 класа Захаронак Мар'ю, Шогуха Шаўгу пераводжу ў 5 клас».

Зараз-жа Пікавічэва Г. была адраўлена дамоў. Пятых П. пра тэдыне з'явіўся ў 5 клас. Захаронак М. зусім пакінула школу. Гэтыя вучыні ў шостым класе навукалі першы год і ў мінулым навуцальным годзе гэтым-жа дзірэктарам былі пераведзены з 5 у 6 клас.

Падобна гэтаму тры вучні 5 класа былі адасланы ў 4 клас, Лядзёнка іх пераводзіў у мінулым годзе з 4 у 5 клас. Апрача гэтага 16 вучыняў засталіся зусім не ахвотнымі школай.

Ніхто не даў права Лядзёнку парашаць паставоу партыі і ўрада аб школе, ніхто не даваў права яму пазбаўляць маладых грамадзян вучыцца.

Не лепшы і гаспадарчы бок школы. Дроў у школе няма. Вада для піцця не гагучыца. Вокны разбіты, у 7 класе гуляе вецер.

Метадычнай работы ў школе не выдэапа. Навучанне дарослых сарвана. З 60 непісьменных і малапісьменных школу наведвае 7—8 чалавек.

Аб гэтых фактах добра ведае Ушацкі раёна, а мер ніякіх не прымае.

Настаўнік Плігаўна І.

шэняе гістарычных пастаоў ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб рэжыме ў сярэдняй школе. Не меў права дзірэктар школы на паставе непаспяхавасці (так глумічыць Лядзёнка) выкідаць дзяцей са школы.

У праны Лядзёнка, як і дзірэктара школы, адчуваецца бюракратычна, а не выхавальчы тон. У яго ціма падаку да дзяцей. Лядзёнка нават выдае загады, мянучычы ў іх вучыняў за дробныя недакочы. Наогул у яго загады больш, чым треба. У абходжванні з дзецьмі і настаўнікамі Лядзёнка таксама грубаваць. Ён не прымуоўваецца да галасы настаўнікаў, не раціцца і ім.

Дзірэктар Лядзёнка наса вялікую адказнасць і за тых 16 дзяцей, якія не ахвотныя школы. Тром а іх ён знаходзіць прычыны, а астатнія не наведваюць школу не маючы на гэта ўважлівых прычын.

Астудычэць вучыцы і ў школе аб вучынях. Ішчэ дагучыць вада не гагучыца, дзеці п'юць не халодную, з бурдыя крыніцы. У большасці класаў няма наядрыных акон, няма фортак, палого рэзка мяшца. Палівам школа поўнасцю не забяспечана. Не халае наглядных дапаможнікаў. Сам Лядзёнка чытае гісторыю без карт.

Зусім дрэнна паставілена метадычная работа. Усе 6 настаўнікаў школы—маладыя. Раёна гэтага не ўлічыў пры ўкамплетаваці школы. Маладыя настаўнікі працуюць без дапамогі і крытыкі сваёй рэцы. Вось чаму школа мае за першую чарыю навуцальнага года 14 проц. неспавенных, дрэннае наведванне, безліч спавенных і т. д. Дрэннае кіраўніцтва раёна адчуваецца не толькі гэтай школай. Жараская, Чаравыцкая і ішч. школы раёна, у якіх таксама быў загадчык раёна т. Пыражок, прапуюць дрэнна. Пыражок замест дамоўкі школам займаецца гаспадарствам.

З гэтага пісьма настаўніка, якога ўскрывае парашэнне Сталінскай Канстытуцыі, Ушацкі РК ВКП(б) і РВК павінны зрабіць усё неабходнае выдэа і неадкладна ўзмацніць кіраўніцтва школай.

П. КАВАЛЕУ.

КАЛІ МНЕ АДЖАНА НАРКАМЭДРАУ?

Я працую загадчыкам і ўрачом сухараўскай бальніцы Чавускага раёна. Іна д

